

## INSTRUKTION OM SKOLSKJUTS – NYKARLEBY STAD

### Allmänt

Kommunen ordnar skolskjuts för elever i enlighet med stadsfullmäktiges beslut 17.12.1992 § 114. Skolskjutsfrågor och upphandling av skolskjuts beslutas av skolskjutskommittén.

Skolskjuts för skolelever gäller mellan hem och skola. Skolskjuts för förskoleelever gäller alternativt mellan hemmet och förskolan eller mellan dagvården och förskolan. Det finns också regler för hur långt man får ha mellan hemmet och hållplatsen.

Rätten till skolskjuts gäller i första hand till och från elevens stadigvarande bostad (Anm: Den stadigvarande bostaden är inte alltid samma som folkbokföringsadressen, t.ex. vid placering av barn eller fosterbarn).

Vid växelvis boende, då föräldrarna separerat och har delad vårdnad, hänvisas barnet närskola och får skolskjuts från det hem där barnet har sin stadigvarande bostad. Skjuts beviljas underförutsättning att villkoren för skolskjuts uppfylls.

Väljer man en annan skola, än den som anvisats, har kommunen ingen skyldighet att ordna skolskjuts.

Om elev från annan kommun anhåller om elevplats inom normalundervisningen i Nykarleby och eleven kan använda kommunens befintliga skoltransporter uppbärs en månadsavgift av föräldrarna, 9 månader/år. Priset indexjusteras i förhållande till övriga skjutsavgifter. Eleven erhåller klippkort av kommunen. Avgiften gäller ej för elever med särskilda behov, t.ex. specialundervisning m.m. I dylika fall krävs separat avtal med elevens hemkommun.

Bildningsnämnden beslutar gällande avgifter för skoltransporter.

#### Lag om grundläggande utbildning 21.8.1998/628 § 32, Skolresor

*En elev i grundläggande utbildning eller påbyggnadsundervisning som har längre än fem kilometer till skolan har rätt till fri transport. En elev i förskoleundervisning som har längre än fem kilometer från hemmet till förskoleundervisningen eller från sådan dagvård som avses i lagen om barndagvård till förskoleundervisningen har rätt till fri transport hemifrån direkt till förskoleundervisningen eller från dagvården till förskoleundervisningen och från förskoleundervisningen hem eller till dagvården. En elev i grundläggande utbildning, påbyggnadsundervisning eller förskoleundervisning har rätt till fri transport också när den väg som avses ovan med beaktande av hans eller hennes ålder eller andra omständigheter är alltför svår, ansträngande eller farlig. Ett alternativ till fri transport är ett tillräckligt understöd för transport eller ledsagande. (19.12.2003/1139)*

*Elevens dagliga skolresa som ordnas enligt 1 mom. får med väntetider inberäknade ta högst två och en halv timme i anspråk. Om eleven när läsåret börjar har fyllt 13 år eller om eleven får sådan specialundervisning som avses i 17 § 2 mom. får skolresan ta högst tre timmar i anspråk.*

*Om en elev antas till någon annan skola eller plats för undervisningen än den som avses i 6 § 2 mom., kan såsom villkor för antagningen ställas att vårdnadshavaren svarar för de kostnader som transporten eller ledsagningen medför. (19.12.2003/1139)*

*Elever som väntar på transport skall ha möjlighet till handledd sysselsättning.*

### Tidtabeller och scheman

För varje skola och årskurs upprättas ett årligt lektionsschema. Skolskjutstiderna bestäms utgående från detta. Kommunen strävar till att så effektivt som möjligt koordinera skolskjutsen mellan olika skolor.

### Anordnande av skolskjuts

Skolskjuts anordnas för elever i förskoleklass och i grundskolan, vilka har en färdväg till skolan som överstiger nedanstående avstånd.

Förskola: 3 km

Åk 1 – 6: 3 km

Åk 7 - 9: 5 km

Gymnasiet: 5 km

Med skolväg avses den kortaste användbara gångvägen mellan hemmet och skolan. Skolskjuts erhålls till skolan med utgångspunkt från elevens stadigvarande bostad. Avståndet mellan hemmet och skolan mäts från hemmets tomtgräns till skolans infart. Hemmets

tomtgräns definieras som 30 meter från bostaden om bostadstomten inte är utmärkt på fastigheten.

För elever i förskola och skola gäller att avståndet mellan hemmet och normal påstigningsplats skall överstiga 2 km, för att eleven skall vara berättigad till skolskjuts även på denna sträcka.

Elev som flyttar till annat skolområde och som blivit beviljad att gå kvar i sin gamla skola och elev som väljer annan skola än den i upptagnings- området har inte rätt till skolskjuts. Vårdnadshavaren ombesörjer och bekostar skolskjuts. Skolskjuts kan för dessa elever i vissa fall erbjudas inom ramen för befintliga skoltransporter, dock endast mot avgift. Undantaget från detta är elever vilka beviljats skolgång i specialklass i annan skola.

### Särskilda skäl

Om en elev i grundläggande utbildning, påbyggnadsundervisning eller sådan föreskoleundervisning som omfattas av förlängd läroplikt enligt 25 § 2 mom. har längre än fem kilometer till skolan eller om vägen med beaktande av elevens ålder eller andra omständigheter är alltför svår, ansträngande eller farlig, har eleven rätt till fri skolskjuts eller till ett tillräckligt understöd för transport eller ledsagande till skolan. (23.12.1999/1288) . Prövning sker i varje enskilt fall och beslut fattas i skolskjutskommittén. I brådskande fall kan beslutet även fattas i svenska skolsektionen.

En skolväg bedöms som trafikfarlig av skolskjutskommittén i samråd med vägmyndigheterna, polisen och tekniska verkets vägmästare. Översyn av vägarna i kommunen görs regelbundet med ovan nämnda myndigheter. Om vägsituationen ändras så att trafikfara kan uppstå är kommunens vägmästare skyldig meddela skolskjutskommittén därom.

En elev som skadar sig i samband med en olycka kan erhålla tillfällig skolskjuts till och från skolan. Tillfällig skolskjuts som ersätts av ett försäkringsbolag inräknas inte i kommunens skolskjutsverksamhet och det ankommer på förälder, att initiera behovet i samråd med rektor. Skadeanmälan gällande olyckor under skoltid skall av rektor inlämnas till bildningskansliet.

### Väntetider

Eftersom eleverna slutar vid olika tider kan väntetider ej undvikas. Elever som väntar på transport skall övervakas av skolans lärare och ha möjlighet till handledd sysselsättning.

### Av- och påstigningsplatser

Vid skolorna finns särskilda avgränsade på- och avstigningsplatser. Vid hemmen eller i dess närhet skall i första hand markerade hållplatser användas. Där sådana ej finns avgör skolskjutschauffören var på- och avstigning skall ske. I tveksamma fall fattas beslut av skolskjutskommittén på initiativ av chauffören.

### Elevantal i bilar och bussar

Antalet elever som får medföras i varje fordon är samma antal som framgår av registreringsbeviset. Vid offertgivande bör trafikanterna bereda alla skolskjuts elever sittplats. Att följa med en kompis i skolskjutsen är tillåtet i mån av plats. Föräldern måste dock först kontakta trafikanten för kontroll om plats finns och sända ett skriftligt medgivande till trafikanten. Kommunen står inte för tilläggsavgiften och kommunens försäkring täcker inte skjutsen.

### Bilbälten

Vid skolskjutskörning skall bilbälte användas på samtliga platser där sådana finns tillgängliga.

### Undervisning - uppträdande

Skolan ger undervisning om hur man skall uppträda i bussen/bilen och vid hållplatsen utgående från barnets trygghet och säkerhet.

Föräldrarna bör bl.a. påminna sitt barn om:

**att** hålla sig på betryggande avstånd tills skolskjutsfordonet stannat,

**att** ej stiga på/av rullande fordon och

**att** rätta sig efter förarens anvisningar

Föräldrarna förutsätts svara för att barn förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Det kan innebära att barnet måste följas till skola eller hållplats under så lång tid som behövs för att barnet skall klara gå till skolan/hållplatsen på egen hand. Finns säkerhetsbälte på bussen skall vårdnadshavare uppmana barnet att använda det.

## Ansvarsfördelning

Kommun, skola, trafikant, föräldrar och elev har alla del i ansvaret under resan mellan hemmet och skolan.

Skolskjutskommittén åligger att övervaka att skolskjutsningen genomförs med beaktande av målen för skolans fostran, elevernas trygghet och säkerhet samt att skjutsrutten och tidtabeller följs.

Rektor för skolan är ansvarig för planering och utvärdering av skolans skolskjutsverksamhet. Rektor skall inkomma med förslag till skolskjutskommittén för avhjälpande av observerade brister.

Om föräldern själv skjutsar eleven är det föräldern som ansvarar för eleven tills denne kommit till skolan. Eleven får inte lämnas tidigare än vad som överenskommit med hänsyn till att personal måste finnas på plats för tillsyn.

I vissa fall kan det vara viktigt att entreprenören har fått information, från föräldrarna, gällande elevens sjukdom eller handikapp. Trafikanterna ansvarar för att föräldrarna har tystnadsplikt om förhållande som rör elevens sjukdom, handikapp eller andra personliga förhållanden. Föräldrarna bedömer själva när de informerar entreprenören.

Arbetsgivaren skall kräva att en person visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen (770/1993), när personen första gången anställs i eller utnämns till ett anställnings- eller tjänsteförhållande som omfattar uppgifter som avses i 2 § lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002), eller första gången tilldelas sådana uppgifter.

### Vägen mellan hemmet och hållplatsen samt vid hållplats och av- och påstigning av fordon

- Föräldrarna har ansvar för eleven på vägen mellan hemmet och hållplatsen.
- Föräldrarna har ansvar för att eleven är vid skolskjutshållplatsen vid meddelad avgångstid.
- Föräldrarna har till uppgift att se till att eleven går anvisad väg till hållplatsen och följer överenskomna ordningsregler.
- Det är inte tillåtet för föraren att släppa på eller av elever på andra ställen än de fastställda hållplatserna.

### Under transporten

- Föraren är ansvarig för säkerheten i bussen. Förarens anvisningar måste följas.
- Under transporten är det trafikanten/föraren som ansvarar för att gällande trafikbestämmelser och ordningsregler följs.
- Föraren är skyldig att underrätta skolan om ordnings- eller säkerhetsproblem uppstår under transporten. Eventuella problem skall trafikanten/föraren lösa tillsammans med skolan.
- Uppsåttlig skadegörelse ersätts av eleven.
- Vid snöhinder, halt väglag eller andra hinder kan uppgjord tidtabell kanske inte alltid följas. Dessa dagar får eleverna komma sent till skolan, för att trafiksäkerheten ej skall äventyras.

### Vid skolan

- När eleven anländer till skolan är det skolan som ansvarar för tillsyn och för att ordnings- och säkerhetsregler efterföljs. Detsamma gäller vid hemfärd efter skolans slut.

- Vid hemfärd är det skolan som ansvarar för att eleverna passar uppgjorda avgångstider. Om eleven inte åker hem med ordinarie skjuts skall vårdnadshavaren meddela skolan och trafikanten.
- Långa rese- och väntetider skall om möjligt undvikas. Vid eventuella väntetider vid skolan är det skolan som ansvarar för tillsyn och säkerhet. Elevens dagliga skolresa får med väntetider inberäknade ta högst två och en halv timme i anspråk. Om eleven när läsåret börjar har fyllt 13 år eller om eleven får sådan specialundervisning som avses i lagen om grundläggande utbildning 17 § 2 mom. får skolresan ta högst tre timmar i anspråk.

## Krisplan

Skolans krisplan som skall följas i tillämpliga delar vid en transportolycka. Utöver detta skall:

- föraren vidta följande åtgärder vid olycksplatsen.
    - 1. BEDÖM** lugnt, vad som har hänt! Hur många personer är inblandade.
    - 2. RÄDDA** skadade från livsfara! Håll reda på alla inblandade.
    - 3. UNDERSÖK** om den skadade är vaken, andas, slår hjärtat, blöder han/hon mycket.
    - 4. LARMA 112** Tala lugnt, berätta vad som har hänt och var det har hänt. Meddela om personerna inte går att få ur fordonet. Avbryt inte samtalet utan tillstånd. andra om faran och förhindra ytterligare skador.
    - 5. VARNA**
    - 6. HJÄLP** Patienten
      - kontrollera att luftvägarna är öppna
      - om patienten inte andas eller om pulsen inte känns på halsen, börja med hjärt-lungräddning
      - om patienten andas, säkerställ att patientens luftvägar är öppna genom att vända patienten på sidan med huvudet bakåt
      - stoppa blödningar
      - flytta inte på patienten i onödan.
    - 7. VISA VÄGEN** för räddningsfordon.
    - 8. FRÅGA** myndigheterna om du kommer att höras som vittne. Vid behov fråga också om krishjälp.
  - skolan informerar personal, elever och anhöriga
- Aktuell passagerar- och telefonlista skall finnas i skolan.

Skolan och trafikanten skall informera elever om trafiksäkerhet och i samråd med räddningsverket genomföra övningar på hur man skall uppträda vid en olycka.

## Studerande i andra stadiet

Skolresekostnader betalas som ersättning för dagliga skolresekostnader och det betalas om skolvägens längd och resekostnaderna överstiger vissa lagbestämda gränser. Studerande i kommunens eget gymnasium och studerande från Nykarleby vilka är finskspråkiga gymnasie-studerande eller studerande i övriga andra stadiets yrkesutbildningsenheter erhåller skolreseförmån enligt Folkpensionsanstaltens föreskrifter.

Skolresekostnad kan beviljas då avståndet mellan bostaden och läroinrättningen är minst 10 kilometer i en riktning. Kostnaderna för de dagliga skolresorna måste överstiga 54 euro i månaden för att skolresekostnad skall beviljas. Skolresekostnaden betalas för minst en månad och för högst 9 månader per läsår (1.8 - 31.7). Stödmånaderna bestäms enligt antalet studiemånader räknat från den dag då studierna inletts. Skolresan skall omfatta en sammanhängande tid av minst 18 dagar i månaden för att resan skall vara berättigad till stöd. Den studerandes ålder eller ekonomiska situation inverkar inte på skolresekostnadens belopp utan kostnaderna för de dagliga skolresorna och resans längd.

## Upplysningar

Den huvudsakliga informationen om skolskjutsar ges av skolans rektor. Önskas information om upphandling av skolskjutsar och frågor av mer kommunövergripande karaktär kan man kontakta:

Bildningskansliet	Inger Englund	06 7856402	<a href="mailto:inger.englund@nykarleby.fi">inger.englund@nykarleby.fi</a>
	Sanne Sourander (skolresekostnad)	06 7856 405 eller -422	<a href="mailto:sanne.sourander@nykarleby.fi">sanne.sourander@nykarleby.fi</a>
	Barbro Julin	06 7856401	<a href="mailto:barbro.julin@nykarleby.fi">barbro.julin@nykarleby.fi</a>

## Sökande av ändring i beslut om skolskjuts

Ändring i ett skolskjutsbeslut söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Fastställd av Bildningsnämnden 29.3.2006, § 30